

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

55. évfolyam, 142. szám

Ára: 50 fillér

Péntek, 1965. június 18.

Sok szegedi fiatal lelkes munkával tisztelig

Eredményes a VIT-műszak

A felajánlások mögött konkrét munka van már, a kezdet folyamatát alakult — lendületesen folyik a VIT-műszak Szeged üzemében. Fiatalok és ifjú-brigádok ne kerül az értékelő naplóba, a hirdetőtáblákra. AIX. Világifjúsági Találkozó tisztelőre a textilművek KISZ-szervezete által kezdeményezett munkaversenynek ma már nemcsak híre — becsülete, hanem eredményei is vannak. Ezek az eredmények — mivel aktuális népgazdasági feladatok megoldását adják egy-egy üzemem belül — fontosak, figyelemre és elismerésre méltók. Büszkének lehetünk rá: sok szegedi KISZ-fiatal lelkes munkával tisztelig a IX. Világifjúsági Találkozónak napról-napra.

Legjobb listája

Valóságos „ponteső” hullott a VIT-műszakba benevezett 200 ruhayári fiatal versenyében. Nagyon sokan szerezték meg a maximális napi 6 pontszámot, így adódik, hogy az A-műszakban hét 48 pontos, a B-műszakban pedig nyolc 48 pontos „első” helyezett van holtversenyben kezdettől fogva. Most, a 2-a és 10-e közötti időszak értékelésekor ennek következtében sok név került az eredménytáblára. Kérdéseimre csak „első” az egyenlők között” alapon tudják kiemelni a gyár KISZ-vezetői Dióvíki Károlynét és Onozó Ervinnét az A-műszakból. Palatinusz Józsefnét és Borsos Imrét a B-műszakból, valamint Szabó Istvánt a késéssel benevezett karbantartók közül.

Pedig nem könnyű a pontokat nap nap után ezt így „együtt-tartani”: meg kell felelni a tényleges termelési feladatoknak, nem adódhat kártérítési jegyzőkönyv, három darabnál nem lehet több a belső visszavetés és maradéktalanul kell kihasználni a munkaidőt. S mindezek mellett van még egy nagyon jelentős vállalása a ruhayári KISZ-istánnak — hogy ki-ki megtanul még két reszortot a saját feladatkörén kívül. Mivel szalagrendszerben dolgoznak, hiányzások alkalmával csak az ilyen „háromoldalú” fiatalok segíthetik ki a „kit állítsák a helyére?” gondjával küszködő művezetőt.

Túlszárnyalták a minőségi felajánlást

Június végén értékelik a VIT-műszakhoz csatlakozott hat szocialista brigád versenyét a Minőségi Cipőgyárban. A most megtartott részértékelés máris szép eredményeket mutat. Az első hetekben terveiket 102 százalékra teljesítették. Vállalásuk második pontja volt a minőségi terv 95,5 százalékos teljesítése, I. osztályra vonatkozólag — ezt a szintet 98,2 százalékra emelték. Szemléletessé téve az adatokat: 100 pár cipőből nem 96, hanem 98 az első osztályú gyártmány. A munkaidőt maradéktalanul kihasználják. 15-ig sem késés, sem figyelmeztetés nem fordult elő a versenyző brigádokban, ahogy ígérték, szilárd a munkafegyelm. Az Erdős Istvánné vezette Béke kétszeres szocialista brigád — amely a tűződei XI-es üzemrészben dolgozik — különösen kiemelkedő eredményt mondhat magának: 99,1 százalékra teljesítették minőségi tervüket.

Értekes társadalmi munka

Az EM Csongrád Megyei Építőipari Vállalatnál főként ipari tanulók csatlakoztak a VIT-műszakhoz. Brigádjaik szép eredményekkel büszkélkedhetnek, az első hét értékelése után.

minőséget a részhatáridők és a munkafegyelm maximális betartását.

Termelés — KISZ-élet

A szalámgyárban két ifjúsági brigád csatlakozott a VIT-műszakhoz: a hentesüzem Petőfi Sándor brigádjára és a csontozó üzemrész munkacsapata. 120 óra társadalmi munkavállalásukon kívül felajánlották, hogy a megfelelő technológia betartása mellett a kereskedelem igényeit 100 százalékra teljesítik. A verseny itt is része a felszabadulási munkaversenynek. A szocialista együttélés szabályai szerint élnek, segítenek egymásnak a tanulásban. A jól végzett termelőmunka mellett a

KISZ-munkából, a szervezeti életből is fokozottabban veszik ki részüket. A gépeket, termelési eszközöket az eddiginél is gondosabban tartják rendbe, különösen ügyelnek azok higiénijára. Adatokba foglalható eredményeik volnának már, de ez még nem fejeződhet ki, a felajánlások teljesítését nálunk ugyanis csak a két hónap elteltével értékelik.

S. M.

Az ideológiai munkáról tárgyalt a KISZ Központi Bizottsága

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága csütörtökön ülést tartott. Az ülésen a Központi Bizottság tagjai és póttagjai kívül részt vettek a Revíziós Bizottság tagjai, a budapesti kerületi KISZ-bizottságok titkárai és a megyei KISZ-bizottságok nevelési osztályvezetői is.

A KISZ ideológiai munkájának néhány időszerű kérdéséről Szabó János, a KISZ KB titkára tartott referátumot, amelyet élénk vita követett.

Az ülésen részt vett, s a vitában felszólalt Szirmai István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára. (MTI)

Szovjet igazságügyi küldöttség Szegeden

Szegedre érkezett tegnap a négytagú szovjet igazságügyi küldöttség, amely a Gorkinnak, a Szovjetunió Legfelsőbb Bírósága elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban. Elkísérte őket dr. Markója Imre igazságügyminiszter-helyettes. Dél-eltől látogatást tettek a Csongrád megyei bíróságon. Itt dr. Simon László, a megyei bíróság elnöke fogadta őket és tájékoztatta a bíróságok munkájáról. A találkozon Perjesi László, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára, dr. Biczó György, a Szeged m. j. városi tanács vb elnöke, dr. Kovács Lajos, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának főelőadója, valamint az igazságügyi pártiszervek, az ügyészség, az egyetem jogi karának, az ügyvédi kamarának s Szeged jogász-társadalmának több képviselője is részt vett.

A. Gorkin, a küldöttség vezetője a beszélgetés során elmondta, hogy a kölcsönös látogatás, tapasztalatcsere elősegíti mind a magyar, mind a szovjet igazságügyi szervek munkáját a szocialista jogrendszer, a törvényesség szolgálatában.

Kettős műszak a paprikaföldeken

A szegedi fűszerpaprika-termelő körzetben a szeszélyes időjárás, a sok eső miatt két teljes hét kiesett a munkából. A tervezett 7 ezer 200 hold területnek körülbelül a 65 százalékára ültették ki eddig a palántákat, s most gyorsított munkatempóban dolgoznak. A kezi ültetőkire nagy feladat hárul, mert nyújtott műszakban végzik a derékszibbasztó munkát.

A magasabb fekvésű, szárazabb földeken a palántázógépek és a munkaerő legjobb kihasználására kettős műszakot szerveztek. Hajnaltól délig foglal helyet az első turnus a gépeken. Ebéd-időben átadják helyüket a váltóknak, akik besötétedésig ülnek a gépeken. Ez a módszer azért is előnyös, mert éppen akkor történik

Újszegedi

kertek

csemegéje

Kerékpárokra szerelt kosarakban, gyalogszekereken hozzák a kiskertekből a földiepret a MEK újszegedi felvásárló telepére. A szűk udvaron szinte helyeszer forgalomra kényeszerűnek az újonnan érkező újszegedi termelők.

Egy nap alatt három vagon földiepret vettek át, melyből 260 mázsát exportra küldtek. 13 vagon felvásárolt földieperből 12 vagonnal szállították külföldre. Az eper szép, a hűvös idő miatt fokozatosan érik, s ez kedvez az exportminőségnek.

Megkezdődött az egres szállítása, napi 20—25 mázsát vesznek át.

A szatymazi tranzit-telep hosszú csarnokában asszonyok válogatják az exportra szánt földiepret

Vaspántok közé fogják a színpompás ládaoszlopot, mielőtt a teherautóra emelnék

(Dr. Somogyiné felv.)

Egy tüt ugyan bárki leejthet, de az eperrel telt fatálcáknak alig jut hely reggelként az újszegedi átvevőtelepen

Az állomásokon készülnek az ünnepi hetekre érkezők fogadására

(Tudóstíróktól.)

A MÁV szegedi igazgatóságának dolgozói nagy körültekintéssel készülnek az ünnepi hetek vendégeinek fogadására az állomásokon.

A rözkei határállomáson — amely a közelmúltban nyerte el a megtisztelő „Szocialista szolgálathegy” címet — Szalai István állomásvezető munkatársaival egyetemben példás rendet, tisztaságot teremtve fogadják

majd a Jugoszláviából érkező utasokat. Megszervezték máris a megfelelő szolgálatellátást, az utastájékoztást.

Újszegeden talán csupa hazai vendégeket fogadnak a vasutasok, mégis szépen virágosították az állomást, s mindent megtesznek, hogy ünnepi fogadtatást biztosítsanak. Engi József állomásvezető közvetlenül irányítja azt a sokoldalú munkát, amely az utazóközönség igényeit hivatott kielégíteni. Nem lesz baj — az előzetes megbeszélések alapján — a vasútpótló gépkocsikkal sem.

A szegedi nagyállomáson az épület felújítása tavaly fejeződött be. Az ünnepi járatok idejére több takarítószemélyzet beállításával gondoskodnak a megfelelő tisztaságról. Az állomáson a dísznövények, virágok is kedves színtelnek. Állandó pénztári szolgálat, s udvarias utasfelvilágosítás áll majd a vendégek rendelkezésére. A vonatok fogadását, a szerelvények elhelyezését, a vonatok indítását, az ügyeltes szolgálatot a lehető legjobb biztosítják.

Az utasellátó részlegnél szintén emelik a létszámot és választékos ital- és ételkülönlegességeket is felszolgálnak.

Fotka Károly

MNK és EAK egészségügyi egyezmény

Csütörtökön Kairóban dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter és dr. Nabavi el Mahohandisz egészségügyi miniszter aláírta a Magyar Népköztársaság és az Egyesült Arab Köztársaság egészségügyi egyezményét.

Az egészségügyi együttműködési egyezmény öt évre szól és ha lejártá előtti hat hónappal nem mondják fel, további öt évre érvényben marad. (MTI)

Magyar—izraeli árucseré

Az 1956-ban kötött kereskedelmi megállapodás előírásai szerint június 7—13 között a magyar és az izraeli kormány megbízottai Izraelben tárgyalásokat folytattak a kölcsönös árucserereferalomról. A tárgyalások befejezésekor aláírt jegyzőkönyv 1965. második fél évre és 1966-ra szabályozza a két ország közötti áruforgalmat. Izrael rézce-mentet, kálisót, textilipari anyagokat, vegyszereket, citrus-termékeket, a Magyar Népköztársaság hengereit, árut, gépeket, acél-aluká-belt és az élelmiszeripar egyes termékeit szállítja.

Tito elnök ma a Szovjetunióba utazik

● Belgrád (MTI)

Joszip Broz Tito jugoszláv köztársasági elnök, a Jugoszláv Kommunista Szövetségének főtábornoka, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének, a szovjet Minisztertanácsnak és az SZKP KB Elnökségének meghívására ma, június 18-án feleségével együtt hivatalos látogatás céljából a Szovjetunióba utazik.

Megnyílt a szovjet békeharcosok értekezlete

● Moszkva (TASZSZ)

Moszkvában, a Szakszervezetek Házának oszlopcsarnokában kétezer küldött és vendég részvételével megnyílt a szovjet békeharcosok országos értekezlete. A szovjet köztársaságok társadalmi tömegszervezetei is képviselve vannak. Megvitatják a Helsinkiben sorra kerülő béke-világkongresszus előkészületeit. Jelen van a Békevilág tanács küldöttsége is.

Az értekezleten Nyikolaj Tyihonov költő, a Szovjet Békebizottság elnöke mondta beszédét. Rámutatott arra, hogy a reakciós körök, mindenekelőtt az amerikai kormánykörök üzenetei következtében semmivé váltak a nemzetközi feszültség enyhülésének érlelődő gyümölcsei. „Ha az imperialista agresszorok bünső akcióit nem szüntetik meg és a háborús tüzfészkeket nem teszik ártalmatlanná — tette hozzá —, akkor elháríthatatlanul veszélybe kerül az egyetemes béke”.

Tyihonov sürgette, hogy kellő visszautasításban részesítsék az agresszorokat.

— Nem elégedhetünk meg csak tiltakozó szavakkal. Mi aktív békeharcosok, a tettek emberei vagyunk. Az imperialista agresszióval szembeállítjuk földünk összes szabadságszerető erőinek egyetemes akcióit.

A továbbiakban kifejtette, hogy korunk legfontosabb nemzetközi problémái közé tartozik a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélése elvének helyes értelmezése. Az amerikai kormánykörök helytelenül értelmezik a békés együttélés politikáját. Azt hangoztatják, hogy ezt az elvet elismerik a Szovjetunió és az Egyesült Államok kapcsolataiban. Ezzel szemben elvetik ezt az elvet más országokkal kapcsolatban, beavatkoznak más országok ügyeibe és nyílt agressziót követnek el.

Tyihonov kijelentette, hogy a békefogalom további fejlődésének elengedhetetlen feltétele az agresszió és a há-

Már 330 amerikai repülőgépet lőttek le a VDK felett

● Goldwater uszít

● Japán az USA zsoldosait segíti

● Tüntetés a Pentagon előtt

Amerikai repülőgépanyahajóról felszállt gépek a csütörtökre virradó éjszaka újabb légitámadásokat indítottak a VDK területe el-

len. A Vietnami Tájékoztató Iroda jelentése szerint a június 14-én és 15-én a VDK területe ellen végrehajtott támadások alkalmával az észak-vietnami léghaderő az amerikai gépet lelőtte és sokat megrongált. Ezzel a VDK területe felett lelőtt amerikai gépek száma 330-ra emelkedett.

Vietnammal kapcsolatban Goldwater bírálta Johnson „túlágosan bizonytalan és gyenge” politikáját. A szenátor követelte, hogy a VDK-elleni bombatámadásokat terjesszék ki Hanoi-ra is.

Az Egyesült Államok azért tud agressziós háborúkat indítani Koreától Vietnámig, mert a japán kormány megengedi, hogy támaszpontjai legyenek Japán területén — állapította meg Szandzo Noszaka, a Japán Kommunista Párt Központi Bizottságának elnöke.

A japán nagytökesek fegyvereket, gépkocsikat, rohamcsónakokat és más hadianyagokat adnak el az Egyesült Államok dél-vietnami zsoldosainak, az úgynevezett saigoni „kormányoknak”. Ez azt jelenti, hogy a

japán kormány egyik lábával máris belépett ebbe a szennyes háborúba, és ha az Egyesült Államok még tovább fokozza vietnami agresszióját, nem kétséges, hogy a Szato-kormány másik lábával is utalál.

Az Egyesült Államok kormánya a háború kiterjesztésének újabb állomását sajátos érvekkel akarja megindokolni. A hadügy-miniszter sajtókonferenciáján a szabadságharcosok erőinek „rendkívül gyors növekedéséről” beszélt, s míg a Pentagon alig néhány hónappal korábban csak 30–40 ezerre becsülte a partizánok létszámát, McNamara most már százezernél több szabadságharcosról beszélt.

Az Egyesült Államokban is felújult a mozgalom vietnami háború ellen. A hét első felében ismét több teach-in-re került sor fontosabb egyetemeken az értelmiség tiltakozásának kifejezéséért, s röviddel McNamara sajtókonferenciája előtt több száz tüntető vonult fel a Pentagonhoz, hogy követelje a vietnami háború befejezését.

Sajtófogadás a „repülő cethal” gyomrában

● Párizs

Az idei párizsi nagy nemzetközi légi- és űrhajózási szalonban az első napokban a szovjet űrhajózási pavilon állt az érdeklődés középpontjában, ahol Jurij Gagarin, az első űrutas mutatott be a Voszto-2-t a látogatóknak. E hét keddjén azonban leszállt a Le Bourget-i repülőtéren (csaknem ugyanakkor, amikor a szomszédos pályán lezuhant és elégett egy B-58-as típusú amerikai vadászbombázó) a világ legnagyobb repülőgépe, az Anteus-22, amely egycsapásra a kiállítás legfőbb látványosságává lépett elő. Három nap alatt több mint 300 000 ember tekintette meg a repülőgép-óriást, amely méreteivel és teherbíró képességével mesze túlhaladja mindazt, amit eddig a világ repülőgépipara produkált.

Tájékoztató a nagyteremben

P. V. Gyementyev repülőgépipari miniszter, a párizsi kiállításra érkezett népes szovjet küldöttség vezetője pénteken délelőtt mintegy kétszáz újságíró részére köztudatú sajtófogadást rendezett az An-22 32 méter hosszú és hat méter széles „nagytermében”. A sajtóértekezletet a szovjet repülőgépgyártás vezérkara, többek között Tupolev, Antonov, Mil „a helikopter atyja” és Jurij Gagarin tájékoztatta az újságírókat.

Az An-22 műszaki adatai képet adnak a párizsiak által „repülő cethal”-nak elnevezett óriásgép méreteiről. A gép hossza 57 méter, szárnyszélessége 64 mé-

ter. Nyolcvan tonnányi terhet tud szállítani ötezer kilométer távolságra, leszállás nélkül.

Három autóbusz a gépben

Négy, egyenként 15 000 lóerős turbógécsavaros motor hajtja. (A legnagyobb, hasonló típusú amerikai motor 6200 lóerős.) A leszálláshoz mindössze 800 méteres pályára van szükség. Nemcsak repülőtéren, hanem füves térségen, vagy jégmezőn is le tud szállni.

A Párizsban bemutatott első példány, amely teheráru szállítására készült, ez év februárjában végezte első próbarepülését. Azóta sorozatgyártásra is megkezdődött. A próbarepülésről készült színes filmet három nagy autóbusz kényelmesen behajtott a repülőgép tesztbe.

Lőn a szuperszónikus utasszállító

Antonov tervezőmérnök elmondotta, az óriásgép első sorban arra szolgál, hogy földgölyök, bulldózerket, nagy gépeket gyorsan szállíthassanak a távoli építkezésekhez. De már készül az An-22 utasszállító változata, amelynek törzse 15 méterrel hosszabb lesz és így 720 személyt tud majd kényelmesen befogadni. (A legnagyobb amerikai utasszállító gép, a 250 fős helyes Boeing 707-820 gyártása hírszerint ez évben indul meg.)

A sajtóértekezleten Tupolev mérnök a Párizsban

még csak makettben kiállított TU-144-es típusú gépről nyilatkozott: a hatalmas szuperszónikus utasszállító repülőgép 1968-ra készül el.

Az egyik újságíró megkérdte, igaz-e, hogy a napokban a Szovjetunióban próbarepüléseket végeztek egy, a hangsebesség három-három és félszeresével haladó repülőgép első példányával. Nem cáfolom a hírt — válaszolta Gyementyev szovjet repülőgépipari miniszter.

A berlini halálos végű határprovokáció háttere

● Berlin (MTI)

A Demokratikus Berlinben és a Nyugat-Berlinben megjelenő lapok csütörtökön bőséges terjedelemben foglalkoztak a határsértéssel, amely kedden délután történt a hajózható Teltow-csatorna mentén. Hermann Döbler bizonytalan foglalkozású, 43 éves nyugat-berlini lakos, az ugyancsak nyugat-berlini Elke Martens 21 éves pincérnő társaságában, motorcsónakjával a Teltow-csatornába behatolt az NDK feltehetően, bár az NDK állami határvonala nemcsak szárazon, hanem vízen is feltűnő jelekkel, így például többszínű bójákkal és feliratokkal van megjelölve. Mivel Döbler a határörök figyelmeztető lövésére sem fordult vissza,

azok tüzet nyitottak a határsértőre és a golyók Döblert halálosan, társnőjét pedig súlyosan megsebesítették. Ezután a pincérnő a csónakot visszairányította nyugat-berlini területre.

Az NDK lapjai rámutatnak, hogy szinte matematikai pontossággal ki lehet számítani, ha valami fontos kérdésben tárgyalások kezdődnek az NDK és Nyugat-Németország, vagy Nyugat-Berlin szervei között (mint ahogyan nemskora ismét elkezdődnek a Passierschein-tárgyalások) vagy ha a bonni revansisták valamilyen évfordulót NDK-ellenes úszításra akarnak felhasználni (mint ahogyan most június 17-én, az NDK ellen irányult 1953. évi fasiszta puccskíséret 12. évfordulóján, „so-

viszta hecces egész özönét rendezték meg Nyugat-Berlinben és Nyugat-Németországnak az NDK állami határvonala mentén fekvő részein), Berlinben mindig történik valamilyen provokáció.

Döblerről az NDK lapjai megírják, hogy 1958-ban az NDK bírósága közönséges büncselekmények (valutacsempészés, lopások, liliomtiprás) miatt elítélte, s kiszabadulása után nyugat-berlini területre szökött át, otthagya feleségét és három gyermekét. Gyanús tényező, hogy a bizonyítatlan egzisztenciájú Döbler, aki általában pénzhányban szenvedett, néhány nappal ezelőtt 8000 nyugatnémet márkáért luxus motorcsónakot vásárolt magának. Világos tehát, hogy pénzügyi támogatóra talált. Ezenkívül a nyugat-berlini lapok is megírták, hogy a csatorna partján

horgászó nyugat-berlini lakosok előre figyelmeztették Döblert, rossz irányban halad. Nyilvánvaló tehát, hogy Döbler szánt-szándékkal haladt át a határvonalon.

Ami az NDK határőreit illeti, ezek türelmes magatartást tanúsítottak a két hónap óta már 15 ízben előfordult vízi határsértések elkövetésével szemben: őrizetbe vették, figyelmeztették, majd visszaküldték őket Nyugat-Berlinbe. Döbler esetében is először három ízben egymás után figyelmeztető lövést adtak le és csak ezután nyitottak tüzet.

„A Teltow-csatorna menti provokáció nem jött váratlanul — írja vezércikkében a Berliner Zeitung. — Bonn-nak ugyanis provokációra van szüksége, hogy ezekkel elűzze az újságok címlapjáról a szükségállapot-törvénnyel kapcsolatos vitáról szóló beszámolókat.”

Az FLN Központi Bizottságának határozata

● Algír (TASZSZ)

Algírban nyilvánosságra hozták a Nemzeti Felszabadítási Front Központi Bizottsága június 14-16-i plenáris ülésének határozatát. A plénum követeli a földreform új szakaszának előkészítését. Ennek érdekében rövid időn belül törvényt kell hozni a földtulajdon korlátozásáról az 1964 júliusi plénumon kidolgozott elveknek megfelelően. Meg kell alakítani a helyi parasztszövetségeket, amelyek mozgósítják a szegény- és a

középparasztokat a földreform és a szocialista forradalom feladatainak megvalósítására. „Meg kell határozni a szövetkezetek alapelveit és ki kell dolgozni a különböző típusú termelőszövetkezetek szervezeti szabályzatát” — hangsúlyozza a határozat. Az ország iparosításával összefüggő problémákkal kapcsolatban a Központi Bizottság indítványozza, hogy a szocialista szektor fejlesztésére és megerősítésére kell összpontosítani az erőfeszítéseket.

Szovjet—svéd közös közlemény

● Moszkva (TASZSZ)

Moszkvában szovjet—svéd közös közleményt adott ki Tage Erlander svéd miniszterelnök június 10. és 18. között a Szovjetunióban tett látogatásáról. A dokumentum hangsúlyozza, hogy a két ország viszonya igen kedvezően alakul.

A szovjet—svéd közös közlemény rámutat, hogy a világ különböző részeiben keletkezett konfliktusok megnehezítik azokat az erőfeszítéseket, amelyek célja elérni a nemzetközi feszültség tartós enyhülését. Mindkét ország különösen nagy aggodalommal állapítja meg, hogy veszélyesen alakul a helyzet Délkelet-Ázsiában.

A felek meggyezésre jutottak arra vonatkozóan, hogy a szervezet alapokmányának szigorú betartása

alapján erősíteni kell az Egyesült Nemzetek Szervezetét, mint a béke és a nemzetközi biztonság fenntartásának eszközeit. Az államok közötti minden vitás kérdést az ENSZ-alapokmány elveivel összhangban békés úton, tárgyalások segítségével, az egyenjogúság és a más országok belügyeibe való beavatkozás alapján kell rendezni.

A közös közlemény hangsúlyozza, hogy meg kell akadályozni az atomfegyverek további terjedését. Rámutat, hogy a felek nagy jelentőséget tulajdonítanak az európai biztonság tartós zavartalanításának.

Erlander miniszterelnök Brezsnyevvel, Kosziginnel, valamint Mikojjal folytatott megbeszélései során megállapítást nyert, hogy a

hagyományos svéd semlegeségi politika fontos hozzájárulása Észak-Európa nyugalmanak és biztonságának garantálásához.

A dokumentum rámutat, hogy a szovjet—svéd jóviszony fejlődését elősegíti a két ország kereskedelmi, valamint kulturális és tudományos kapcsolatainak bővítése. A felek szerint kedvezőek a feltételek a kereskedelem további fejlesztéséhez. Ezt az év elején aláírt hatéves egyezmény biztosítja. Ugyancsak jó távlatokkal kecsegtet a Szovjetunió és Svédország sokrétű tudományos, kulturális és művészeti cseréje.

Tage Erlander meghívta Alekszej Koszigin, hogy számára alkalmas időpontban tegyen hivatalos látogatást Svédországban. A szovjet kormányzó a meghívást elfogadta.

A védekezés legnehezebb szakasza most következik

Fehér Lajosnak, az árvízvédelmi kormánybizottság elnökének nyilatkozata

Fehér Lajos, az árvízvédelmi kormánybizottság elnöke csütörtökön Dégen Imre árvízvédelmi kormánybiztos társaságában megismertette a dunai árvízvédelem helyzetét. A Duna veszélyeztetettebb szakaszaiban, az árvízvédelem legfontosabb frontjainak bejárása után a következő nyilatkozatot tette:

A Duna magyarországi szakaszán a tavasz kezdete óta már a hetedik árhullám ostromolja az árvízvédelmi töltéseket. Amikor a dunai védművek megépültek, ilyen hosszú ideig tartó és ilyen magas árvíz még nem tette próbára teherbíróképességüket. Fokozza a védekezés nehézségét az a körülmény is, hogy az egész magyar Duna-szakasz mentén mintegy 500 kilométer hosszúságú gátrendszeren egyidejűleg kell védekezni.

Az ország közvéleménye napról napra feszült figyelemmel kíséri azt a küzdelmet,

amelyet a vízügyi szervek, a honvédség alakulatai, a tanácsok és a közlekedési szervek dolgozói, a szakmunkások, valamint a közvetlenül érintett lakosság ezrei folytatnak a Duna mentén fekvő falvakat, városokat és a mintegy 520 000 hold termőföldet mentesítő gátrendszer védelmében. Mérnökök, technikusok, gátőrök, honvédek, szakmunkások példamutatóan állnak helyt és a munkából derekasan kiviszi részét az érdekeltek lakossága is. A védekezést egyre nagyobb erők végzik;

az összlétszám már 36 000 fölött van.

A fővárosban, továbbá Győr, Komárom, Szentendre, Baja és Mohács körzetében megnyugvással láttam azt a fegyelmzett, szervezett munkát,

amelynek jóvoltából a minden eddigig felülmúló magasságú és rendkívül elhúzódó árvíz

eddig sikerült a védtöltések között tartani.

A védekezés sikerét hatékonyan segítette és alátámasztotta az anyagi erők nagymértékű összefogása. A kormány — felismerve a helyzet súlyosságát — már az első naptól kezdve

jelentős anyagi és technikai erőket biztosított

a védelmi munkálatokhoz. Nagy mennyiségű követ, 2,5 millió homokzsákot, s mintegy 500 tonna súlyban 22 000 acél szádpallót használtak fel eddig. A hosszú frontszakaszon többek között az is elősegítette a védekezés sikerét, hogy gyors intézkedésekkel gépeket és anyagot irányítottak

az ország más területeiről is a veszélyeztetett pontokra.

A védekezés eredményességéhez hozzájárultak az 1954-es árvíz után végrehajtott töltéserősítési munkák. Segített a védekezést a csehszlovák és a jugoszláv vízügyi szervekkel kialakított szoros együttműködés.

Az elmúlt napokban kritikus helyzet alakult ki Komáromnál. Itt első sorban a vasúti pályaudvar volt veszélyben, amit a védekezésben közreműködő szervek gyors és hatékony beavatkozásával sikerült elhárítani. Az itt tanúsított helytállásért

külön elismerés illeti a vízügyi dolgozókat és a honvédségi alakulatokat kivül a MÁV-pályamunkásokat.

Ugyancsak súlyos helyzetbe került a Szentendrei-sziget is. Itt az áradás növekedésével versenytfutva kellett magasítani és erősíteni a gátakat, hogy azok a minden eddigig meghaladó árvíz ellen is védelmet nyújtsanak.

Különösen nehéz feladat elé állítja a védekezőket a Baja és Mohács alatti

Napi jelentések az árvízről

A Duna legfelső ausztriai szakaszán csütörtökre — egy nap alatt — 6—40 centiméterrel apadt a folyó, csak Bécsnél emelkedett a víz átmenetileg öt centiméterrel.

Csehszlovákiából az a sajnálatos hír érkezett, hogy csütörtökön délelőtt 10 óra 50 perckor Csicsov község térségében — Nagybajccsal szemben — Komarno fellett mintegy 25 kilométerre átszakadt a Duna gátja. A töltésen mintegy 50 méter széles kaput nyitott az ár és nagy erővel ömlik be a víz a csehszlovák területre. A gátszakadás következtében négy óra alatt a medvei hídnál 26, Győrnél pedig 7 centiméterrel apadt a Duna.

Budapesten csütörtökön délből 843 centiméter volt a vízszint, reggeltől három centiméterrel emelkedett. A fővárosban csütörtökön zömmel befejeződött a gátak magasítása és szélesítése, jelenleg már csak Újpesten a második védvonal építésén dolgoznak.

Tolna megyében Bába-újtelep és az Alsónyékhez tartozó Pörböly közötti mélyebb területekről csütörtökön estig mintegy 2700 személyt költöztettek biztonságosabb helyre. A mohácsi révől a Nagybaracs-kára vezető úttól délre fekvő területen is befejeződött a kiürítés. Ezekről a területekről 2468 személyt költöztettek el. Mohács és Baja térségében csütörtökön nagy erővel folytatták a védekezési munkákat.

A csütörtöki jelentések alapján már több mint 36 000 ember, köztük mintegy 9000 katoná védte a gátakat, s 320 nagy földmunkagép, 1230 tehergépkocsi, és dömper, 45 különböző vízijármű és sokszáz áramfejlesztőgép, talajtömörítő berendezés és egyéb felszerelés segítette munkájukat.

Duna-szakaszon kialakult helyzet, ahol a töltések már erősen átáztak és az emelkedő víz ellen 17 kilométer hosszú szakaszon nyílágat kellett építeni.

A derekas helytállásnak, a már több mint két hónap óta folyó szívós küzdelemnek és az anyagi erők nagymértékű bevetésének köszönhető, hogy a rendkívüli árvíz ellenére eddig gátszakadás sehol nem történt.

A védekezés legnehezebb szakasza azonban most következik. Az áradás az előrejelzések szerint Budapesten körülbelül 60 centiméterrel, Mohácsnál mintegy 80 centiméterrel is meghaladhatja az eddig észlelt legnagyobb dunai vízállást.

Ez arra figyelmeztet, hogy a gátak védelmét fokozni kell. Az eddigienél is gondosabb megfigyelés alatt kell tartani a védműveket.

A vízügyi szervek, az üzemek dolgozói és a gátakon helytálló katonák ezerein kívül természetesen továbbra is

műhatatlanul szükség van a lakosság példamutató segítségére.

A kormány bizonyos abban, hogy a közvetlenül veszélyeztetett területek lakossága a komoly helyzethez méltóan

teljesíti a törvény által is előírt kötelességét és késedelem nélkül kiviszi részét a védekezési munkákból.

Néhány helyen az élet- és vagyonbiztonság érdekében sor került a lakosság biztonságos helyre történő kitelepítésére. A védekezés azonban — az ottmaradt értekek megővására — a kiürített területeken is változtatlanul tovább folyik.

A kitelepítés mindenütt rendben ment végbe. Az érintett lakosság például a fegyelmzett magatartást tanúsította. A Duna mentén mintegy 3,5 ezer családot kellett eddig biztonságosabb helyre költöztetni és több mint 10 000 számosállatot kellett a veszélyeztetett területekről elszállítani. A Duna további áradása újabb kitelepítéseket tehet szükségessé.

Az árvízvédelmi kormánybizottság felhívja a veszélyeztetett területek lakosságának figyelmét, hogy a kiürítés során a hatóság rendelkezéseit fegyelmzetten hajtsa végre, mert ez bizto-

sítja a kiürítés gyors és sikeres végrehajtását. A részlegesen kiürített területeken a munkából férő lakosság továbbra is tevékenyen vegye ki részét a védelmi vonalakon folyó munkából.

Bizunk abban, hogy közösen, összefogással, a védekezésben részt vevő vízügyi dolgozók, a honvédségi erők helytállásával, a lakosság

és az eddigienél is erőteljesebb közreműködésével a Duna mentén a további védekezést eredményesen folytathatjuk — mondta befejezésül Fehér Lajos, az árvízvédelmi kormánybizottság elnöke. (MTI)

Közéletünk hírei

MSZMP-KÜLDÖTTSEG UTAZOTT FINNSORSZÁGBA

A Finn Kommunista Párt Központi Bizottsága meghívására Gáspár Sándornak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárnak vezetőjelöltjének és a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottsága tagjának, a Hajdú-Bihar megyei pártbizottság első titkárnak, Garai Róbert, az MSZMP KB külügyi osztályának helyettes vezetője és Szentirmai Kornél, az Ikarus gyár pártbizottságának titkára. A küldöttség búcsúztatására a Fehérvári repülőtérén megjelent Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a Központi Bizottság külügyi titkára és Puja Frigyes, a Központi Bizottság külügyi osztályának vezetője.

HAZÁÉRKEZETT A MAGYAR PÁRTMUNKÁSKÜLDÖTTSEG CSEHSZLOVÁKIÁBÓL

A Magyar Szocialista Munkáspárt pártmunkás-küldöttsége, amely Óvári Miklósnak, az MSZMP Központi Bizottsága póttagjának, a KB osztályvezető-helyettesének vezetésével Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására ellátogatott Csehszlovákiába, csütörtökön visszaérkezett Budapestre. A küldöttség fogadtatására a Fehérvári repülőtérén megjelent Kurucz Imre, a Központi Bizottság osztályvezető-helyettese. Jelen volt Josef Nemecek, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa.

CSETERKI LAJOS FOGADTA VENTURÁT

Dr. J. R. Machado Ventura, kubai egészségügyi miniszter, aki dr. Jorge Alfredo Allereña Valdez intézeti igazgató társaságában egy hetet töltött Magyarországon, csütörtökön elutazott hazánkba. A

ELUTAZOTT A NÉMET PÁRTMUNKÁSKÜLDÖTTSEG

A Német Szocialista Egységpárt pártmunkás-küldöttsége, amely Mühlstädt Wolfgangnak, a Német Szocialista Egységpárt KB mezőgazda-

Járásunk tsz-eiben és tsz-csoportjaiban rendszeresen minden év májusában vagy júniusában megtartjuk a gépszemléket. A szemlebizottság és a gazdaságvezetők egyaránt levonják a tapasztalatokból a szükséges tanulságokat, értékelik a nyári munkákra való felkészülést, melyben döntő szerepük van a szervezetközi gépcsoportoknak.

A szokásos szemléket az idén is megtartottuk, s a látottak alapján feltehetjük a kérdést: hol tartunk jelenleg a szegedi járás szövetkezeti mezőgazdaságának gépésztésében? A tsz-ek és tsz-csoportok az utóbbi négy esztendőben mintegy 100 millió forintot fordítottak gépek vásárlására. 1961-ben járásunkban még csak mindössze 45 szövetkezeti traktort számlálhattunk, most pedig már 570 erőgép sorakozott fel többek között az ideai gépszemlékre. Ez a traktorállomány 715 traktor-egységnek felel meg.

A traktorok létszámával párhuzamosan gyarapodott a munkagépállomány is. Jelenleg mintegy 7 ezer különböző mezőgazdasági munkagép van járásunk közös gazdaságaiban. E számok is mutatják, milyen nagymértékben gyarapodott a tsz-ekben és csoportokban az utóbbi évek során a szocialista tulajdon. Eppen ezért a gépszemléknek a nemzeti vagyon védelme szempontjából is nagy jelentőségük van.

Hasonló sikerekről adhatunk számot az utóbbi négy esztendőből, a traktorista, általában a mezőgazdasági gépészkepzés területéről is. A géppálmásokon évente átlagosan 200 új traktort képeznek ki, s közülük eddig mintegy 700-an helyezkedtek el a tsz-ekben.

A szemlebizottság munkája közben rendszeresen megismerkedik és ebeszélget a traktoristákkal. Megvitatják a személyes problémákat, kereseti lehetőségeket, a brigádevetés kérdéseit, szó esik a gépek műszaki állapotáról, alkatrész-ellátásról stb. S e beszélge-

Gépek és emberek a szövetkezetekben

tések rendkívül hasznosnak, tanulságosnak bizonyultak. Sok személyi, anyagellátási, s egyéb problémát sikerült az idén is a helyszínen tisztázni. S a baráti, elvtársi beszélgetések, a szemlebizottság számára is tanácsot adóak voltak, s előremutatnak a fejlődésben. Magam immár évek óta veszek részt a tavaszi, nyári gépszemle bizottság munkájában. S legszemélyesebb tapasztalataim alapján is elmondhatom: évről éyre mind nagyobb a javulás. Pár esztendeje még ha egy-egy traktoristától számon kértük hanyagságát, felelőtlenségét, gyakran kaptunk ilyen választ: „tulajdonképpen semmi közük hozzá, nem a maguk gépe ez.” Az idén ilyen magatartással már sehol sem találkozunk. Megsűrűn a traktoristák körében a szakmai bizonytalanság, s a szövetkezetek vezetői sorában is kialakult a rendszeres ellenőrzési készség. Ezekon kívül a legtöbb gazdaságban ma már univerzális képzettségű gépcsoport-vezetőket, szerelőket is alkalmaznak, akik állandóan öröknek a traktorok, gépkocsik és a különböző munkagépek műszaki állapota és teljesítőképességük maximális kihasználása felett.

É tapasztalatok is bizonyítják, géppálmásokon korántsem minden a helyén a minőségi munkát illetően. Hajlamosak a géppálmások emberek arra, hogy a saját bűnüket is az „alkatrészhiányra” fogják. Tapasztaltuk, hogy nem vezetnek pontosan a tsz-ekben az erőgépek törzskönyveit sem. A közúti gépjárművek menetleveleink az adminisztrációra is hiányosak, nem vezetnek pontos elszámolást a teljesítményekről és az üzemanyag-felhasználásról. Több helyen még mindig tüszvényesek az üzemanyag-tárolóhelyek, s hiányosak felszereléseik!

Bízást elmondhatjuk azt is, hogy a gépek számával, teljesítőképességével együtt nőtt a tsz-ekben a dolgozó emberek öntudata, szocialista felelősségérzete is. Ez pedig a helyi pártvezetők következtetés politikai munkájának gyümölcse. A pártvezetők amellelt, hogy elismeréssel méltatják a gépcsoportok dolgozóinak sokszor emberfeletti munkáját, egyre szigorúbban bírálják a mulasztásokat. S e bírálókat őszintén igénylik a szövetkezeti gazdák, akik ma már legjobb segítőitársuknak tekintik a gépet. Jóllehet, egy-két évvel ezelőtt még nem kevesen hangoztatták: „Nem kell ide traktor, mert az nem ad trágyát...”

Az ideai szemlék alkalmával különös figyelemmel voltunk a munkagépekre. Örömmel nyugtázzhatjuk, hogy jó gazda módjára bántanak a tsz-ekben és a csoportokban a munkagépekkel is. Csaknem minden gazdaságban van már megfelelő géppudvar, ahol karbantartva állnak a pihenőben levő gépek. A műszaki szemlékre az ideai felkészülés igen jó volt. Azonban a jók között is találunk még jobbkat. Elsők között említhetjük az asóthalmi Szabad-ságharcs, a ruzsai Napsugár, a Juhász Gyula, a balástyai Móra Ferenc, az Alkotmány, a tiszaszigeti Búzakalász és a sándorfalvi Rózsa Ferenc tsz-eket. Különösen azokról a tsz-ekről szólhatunk a teljes elismerés hangján, ahol a géppálmásokról, gépjávitó üzemekről, kihelyezett gépészeti szakemberek dolgoznak. Ebből következően szoros kapcsolatunk van a javítóüzemekkel. Figyelembe vesszük a gépekkel ledolgozott műszaknormákat, s ezeknek megfelelően tervszerűen végzik a javításokat, karbantartásokat. Ezek közül elsősorban a tiszaszigeti Búzakalász és a ruzsai Kossuth tsz-ek gépcsoportjait részesítettük dicséretben. Mindkét gazdaságban már havi bontásban tervezik meg a traktorok és a munkagépek kis-, folyó- és főjavításait.

Természetesen találunk hibákat is. A száz üzemóránkénti olajcsereket már általában elvégzik, de nem használják meg sok helyen a mosóolajat. A gumibroncsok idő előtti elhasználódásának megakadályozására

is sok gazdaságban fel kellett hívunk az emberek figyelmét. A lehető legtöbb hiba azonban még mindig az elektromos berendezések karbantartása körül van. Hiány van lámpaégőkben, több traktoron nem található akkumulátort. Panaszolták a gazdák, hogy akkumulátoraik immár öt-hat hónap óta vannak javítás céljából a Szoinoki Gépjávitó Állomáson, de még mindig nem kapták vissza azokat. A dinamók, önindítók cseréje, javítása is igen lassan halad a tipizált üzemekben. Jobban kellene megszervezni a munkát ezeken a mezőgazdaság számára kulcsfontosságú vállalatoknál. Szóval tettek sokan, hogy egyes gépjávitó állomásokon kevés gondot fordítanak még a minőség-re. Például a baksi Új Élet Tsz egyik tehergépkocsiját hatalmas összegért javították a kisteleki géppálmáson, mégis sok-sok műszaki hibával adták át. A ruzsai Petőfi Tsz hasonló panaszokat vetett fel az eredmények elismerése mellett a dorozsmai géppálmásra.

E tapasztalatok is bizonyítják, géppálmásokon korántsem minden a helyén a minőségi munkát illetően. Hajlamosak a géppálmások emberek arra, hogy a saját bűnüket is az „alkatrészhiányra” fogják. Tapasztaltuk, hogy nem vezetnek pontosan a tsz-ekben az erőgépek törzskönyveit sem. A közúti gépjárművek menetleveleink az adminisztrációra is hiányosak, nem vezetnek pontos elszámolást a teljesítményekről és az üzemanyag-felhasználásról. Több helyen még mindig tüszvényesek az üzemanyag-tárolóhelyek, s hiányosak felszereléseik!

Ezek után összefoglalva mégis hogyan értékelhetjük az ideai gépszemléket? Hetvenhárom tsz és csoport közül 11 tsz gépcsoportja nyerte el a kívánkozó minősítést. Hunyonyolc gazdaságban jóra, tizen pedig megfelelőre értékelte a bizottság a gépek felkészítését a nyári munkákra. Öt tsz-ben kellett elrendelni pótszemlét, egy pedig a felbredt lelkiismeretre apelálva szemlehalasztást kért. Maholnap megkezdődik az aratás. S hiba, hogy az aratógépek javítását még nem fejezték be mindenütt. A csepülőgépeket rendben tartáltuk, azonban a csepülő munkacsoportok megszervezésével még sok helyen kelekednek. A tavalyi 76 helyett az idén 90 kombájnnál majd aratáskor munkába. S most kell gondoskodnunk a kombájnjokat kiszolgáló munkacsoportok megszervezéséről is. Várhatóan az aratás idején is gyakoriak lesznek az esőzések. Lehetséges, hogy sok helyen kényszerűségből kézzel kell majd aratni. Ezért kértük a tsz-ek vezetőit: minél több kézi aratópárt is szervezzenek szükség esetén. S ahol csak lehet, alkalmazzák a kétmeteres aratást, ezzel a gabonaszárítás nehéz munkáját tesszük könnyebbé.

Hisszük, hogy a szemlebizottság munkája hasznos segítség volt a tsz-ek, a pártvezetők számára. S az aratás előtt a gépeken még az utolsó simításokat is elvégzik. Előre tudjuk, hogy az ideai aratás nehéz lesz, nehezebb, mint más években. Azonban mégis bizunk a sikerben. Erre garanciát nyújtanak többek között az ideai gépszemlék jó tapasztalatai is.

KANALAS SÁNDOR.

az MSZMP járási bizottságának munkatársa

Hús új NDK-gyártmányú géptípus hazánkban

A magyar mezőgazdaság üzemeiben mintegy harmincezer NDK-gyártmányú gép dolgozik, s a jelenlegi hetvenféle típus rövidesen újabbakkal gyarapszik. A magyar vállalatok elsősorban traktorokat, a hozzá szükséges gépeket, permeterzőket, műtrágyaszórákat, vetőgépeket, szalmabálázókat vásárolnak az NDK-ból. Az NDK-ban az utóbbi időben kialakított gépek közül ebben az évben húsfélélet próbálnak ki a magyar gazdaságnak.

Az NDK-ban teljes gépcsomagokat igyekeznek kialakítani, egy-egy munkafolya-

mat teljes gépesítéséhez. Az egymáshoz kapcsolódó gépláncok közül gazdaságaink széleskörű kísérleten próbálják ki a burgonyakombájnt, amelyből az idén már nyolcvan áll rendelkezésükre. A gép a burgonyát felszedi, osztályozza, tisztítja és kocsiba is rakja. A répabetakarítás komplex gépesítésben jelent majd nagy segítséget a két részből álló gépsor, amely először fejeli a répát, a fejt és levelét felszedi, majd az utána haladó pótkocsiba rakja. Második munkafolyamatként a répát is felszedi a földről, megtisztítja és oldalirányú felhordóval a szállítókokcsiba továbbítja. (MTI)

Több mint félmillió forint értékű könyvet vásároltak

A MESZÖV illetékeseitől nyert értesüléseink szerint a május 29 és június 6 között megrendezett ünnepi könyvhéten a MESZÖV terjesztésében Csongrád megye városában és falvaiban mintegy 400 ezer forint értékű könyv talált gazdára. A legnagyobb forgalmat Szentest, illetve a szentesi járás bonyolította le. Itt mintegy 160 ezer forint értékű könyvet adtak el. Egy lakosra így átlagosan 2 forint értékű könyvvásárlás esik. Az ünnepi könyvhét sikerét nagyon segítette Csongrád megye pedagógusai. Gombos Ferenc, az Eperjesi Általános Iskola igazgatója mintegy háromezer forint értékű könyvet, Nagyajtósi István, a szentesi Horváth Mihály Gimnázium tanára pedig mintegy négyezer forint értékű könyvet juttatott el az olvasókhoz.

Az ünnepi könyvhét keretében Csongrád megyében 23 író—olvasó találkozót rendeztek, ebből 8 ifjúsági író—olvasó találkozó volt.

A Csongrád megyei olvasók az ünnepi könyvhéten leginkább Németh László, Mesterházi Lajos, Váci Mihály és Berkesi András köny-

veit, illetve a Művészeti és a Zenei Lexikont vásárolták.

Hódmezővásárhely területén az Állami Könyvtér-terjesztő Vállalat közel 152 ezer forint értékű könyvet adott el az ünnepi könyvhéten. Ez az összeg az elmúlt év könyvheti forgalmánál 40 százalékkal több.

Csongrád megyében ilyenformán az ünnepi könyvhéten több mint 550 ezer forint értékű könyvet vásároltak.

Az ünnepi könyvhét keretében Csongrád megyében 23 író—olvasó találkozót rendeztek, ebből 8 ifjúsági író—olvasó találkozó volt.

A Csongrád megyei olvasók az ünnepi könyvhéten leginkább Németh László, Mesterházi Lajos, Váci Mihály és Berkesi András köny-

Angol tudós a magyar búzanesímítésről

Dr. R. Riley, a cambridgei egyetem citogenetikai osztályának vezetője csütörtökön délelőtt Szegedre látogatott dr. Rajki Sándornak, a Magyar Tudományos Akadémia marionvásári kutató intézet igazgatójának kíséretében. Megtekintette a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézetet, ahol az itt folyó sokoldalú kutatómunkát dr. Antal József, az intézet igazgatóhelyettese ismertette. Később dr. R. Riley ellátogatott az intézet kiszombori

búzanesímítő telepére, ahol hosszabb idő óta széles körű tudományos kutatómunkát végeznek a leendő új magyar búzafajták előállítására. A búzanesímítésben elért eddigi eredményeket s a munka rendszerét dr. Lellei János ismertette. Az angol tudós tapasztalatai alapján elismerő szavakkal méltatta a szegedi intézetben dolgozó kutatók munkáját, különösen a búzanesímítésben elért eddigi sikereket nyerte meg tet-szését.

Olvasóink írják

A törmelék elzárja a víz útját

Mi, pedagógusok rendre és szépre neveljük tanítványainkat. Ezt a célt azonban nem szolgálja, sőt akadályozza az az elképesztő utcai rendetlenség, ami éppen a Gutenberg utcai iskola táján is fogadja az odaérkezőket. Miért törük az illetékesek, hogy a járda széleire rakott törmelékek és építési anyaggal elzárják a lefolyó víz útját. Ecső után — ami mostanában igen gyakori — tengerre válik az utca, a járda

is vízben áll. De kárt is okoz az összegyűlt víz, a Gutenberg utca 26. szám alatti ház alsógépi lakásába befolyt a járda alatt a víz. A felgyülemelő esővíz miatt elázik a járda alapja és megsüllyed.

Időnként össze kellene rakni a járművek által szétromlott kő- és sóderprizmákat, s utána össze is lehetne sepergetni a szemetet.

Dr. Csorba István tanár

Csúf szeplők

Az utóbbi években sokat szépült, fejlődött városunk, javult az utcák tisztasága is. Ennek ellenére vannak még hiányosságok, szemeteszeplők.

Napról napra elmegyek a Csongrád megyei tanács modern, új épülete mellett a Mérei utcai oldalra. A földszinten levő konyha egyik ablaka alatt éppen két hétig rengeteg üres festékes bádogdoboz hevert a földön. Az említett középület környékét parkosították, de a gyep gyakran tele van papszeletekkel.

Az építkezések környékén mindig nagy a szemét. Munka végeztével az építők mindent szana-szejjel hagyják maguk után. A bontások, kész építkezések és aszfaltozások helyén hetekig ott díszlelegnek a szemétdombok, s környékükön ott játszanak a gyermekek. Például a Lenin körút 15., 25. számú házak előtt.

Az utcai szeméttartókat

nem sokan használják, de még így is megtelnek, különösen a forgalmas helyeken. Több szeméttartó rossz, semmi sem fér bele. Ez a helyzet a Skoda KUKA-szeméttartó tartályokkal is, melyek rendes állapotukban ugyan elég higiéniusak lennének, de mivel soknak rossz a teteje, elbuzsítják az egész utcát. Sokszor csak kétnaponként ürítik ki, s így fordul elő, hogy egy-egy bérház előtt 5—6 tartály is kint sorakozik telve szeméttel. Például az Alföldi étterem hátsó bejáratánál, valamint a Marx téri üzletsornál is, ahol éppen 9 szeméttartót számoltam össze. Amitől már járni is alig lehetett. Jó lenne, ha minden illetékes az eddigi enél is nagyobb gondot fordítana a város rendjére, tisztaságára, hogy mindenki szívesen jöjjön hozzánk, s mi, itt lakók ne bosszankodjunk.

Puztai Györgyné

Köszönet

Nemrégben 13 éves öcsém-től horgászás közben egy ismeretlen ember elkérte a kerékpáromat azzal, hogy a közelben levő tanyába be-megy a halászfelszerelésért és együtt fognak majd halat. Persze ebből nem lett semmi, mert az ismeretlen eltűnt a kerékpárral együtt. A feljelentés alapján a rendőrség igen gyorsan megtalálta kerékpáromat, amit már boldogan át is vettem. Öszinte köszönetemet fejezem ki a Szeged városi és járási rendőrkapitányságnak a gyors, fáradságos munkáért.

Kovács Edit
Kiskundorozsma

Harminchat millió forint gépjárműkárookra

A Közúti Balesetelhárítási Tanács kimutatása szerint lényegesen több baleset fordul elő, mint amennyit az újonnan forgalomba kerülő gépjárművek száma indokolhat. Az elmúlt két évben a járműállomány 28 százalékkal növekedett, ugyanakkor 68,5 százalékkal több baleset fordult elő. Ennek megfelelően emelkedést mutat az Állami Biztosító Kárstatistikája is. Gépjárműkárokat például 1963-ban 18,5 millió forintot,

A Soproni Ünnepi Hetek

Csütörtökön Sopronban Kantó Gyula, a Hazafias Népfront városi bizottságának titkára sajtótájékoztatót ismertette az idei Soproni Ünnepi Hetek előkészületeit és műsorát.

Az idei hetek művészi programjából kiemelkedik a soproni Liszt Ferenc szimfonikus zenekar és a soproni énekkarok tolmácsolásában, Székely Endre vezényletével Beethoven IX. Szimfóniájának előadása, a bécsi filharmonikus zenekar kamaragyűjtése és Ryoko Ohno japán zongoraművésznő július elszejai és másodikjai hangversenye. Az ország egyik neves munkásszínháza, a Soproni Vasas Művészegyüttes — amely most ünnepli fennállásának 20. évfordulóját — Ibsen „Nóra” című színművét adja elő. Ismételten megrendezik a fiatal soproni muzikusok közreműködésével a kosztümös kamarazene hangversenyeiket a Haydn-kerthelyen. Hosszú szünet után ez évben ismét megnyílik a soproni nyári szabadegyetem, amelyre mintegy nyolcvan külföl-

di és száz hazai vendég jelentette be részvételét. Az ünnepi hetek kulturális programját a Budapesti Állami Táncegyüttes és a Veszprémi Petőfi Színház előadásai színesítik. A Soproni Ünnepi Hetekhez kapcsolódnak a fertődi zenei rendezvények is. A Tátrai-vonósnégyes, a Budapesti MÁV Filharmonikus Zenekar, valamint Kovács Dénes, Bächer Mihály és Sándor Judit szerepel a fertődi kastélyban.

A sportesemények közül kiemelkedik a június 25—26—27-i nemzetközi lövészverseny, továbbá az országos Go-Cart verseny és az országos terepversenységi motorverseny. Számos kiállítás tekinthetnek meg a városba érkező vendégek.

Az elmúlt évekhez képest, emelkedett a vendéglátó és szállodai férőhelyek száma. Az ünnepi hetek időpontjában nyílik meg a Fenyves szálló 200 férőhellyel. A vendéglátó üzemek is felkészültek a várható forgalomra — fejezte be ismertetőjét Kantó Gyula. (MTI)

Lehülés, újabb záporok, zivatarok

Csütörtökön reggel még optimista hangulatú jelentést adtak a meteorológusok: csak szörvénnyel, néhány helyen lesznek záporok, zivatarok — közölték, s néhány óra múlva az egész országon végigsöpört egy nagyerejű zivatarfront. Reggel hét óra körül kezdődött az esőzés Sopronban, a front 12 órára elérte a fővárost, s tovább vonult a keleti ország-részekre.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondták, hogy Délnyugat-Európától a Keleti-tengerig széles sávban néhány napos derült, szép időt hozó anticyklon gerince csütörtök éjszaka váratlanul áttolódott a Szovjetunió európai területeinek középső tájára fölé, ugyanakkor az az erős ciklonrendszer, amely szerdán reggel még az Atlanti-óceán fölötti központi Európát meglepő gyorsasággal Németország keleti vidékei, illetve az Alpok fölé nyomult. A ciklon első hulláma rendkívül erős — 300—400 kilométer — esőzónával csütörtökön átcsapott a Kárpát-medencébe. De már a második front is közeleg: csütörtökön délben érte el Ausztria területét. Ez valószínűleg a péntekre virradó éjszaka, vagy pénteken érkezik hazánkba.

Egyetlen pozitívuma a most beköszöntött gyors változásnak: az Alpokban számozottvevően leszál a fagyhatár, így a hóolvadás néhány napra valószínűleg kissé lassul. A meteorológusok szerint egyelőre csak átmeneti javulást várhatunk: az első és a második esőfront között kisebb „száraz” időszakok, majd a második front átvonulása után valószínűleg már néhány órás napsütést is. Pénteken még általában felhős lesz az idő, több helyen lesznek esők, futó záporok, zivatarok. A Dunántúlön átmenetileg felerősödik a szél. A nappali hőmérséklet a csütörtökihez képest keleten esőkben, nyugaton kissé emelkedik. A pénteki maximumok valószínűleg 18—23 fok között alakulnak ki. (MTI)

A szegedi munkásör-zenekar szép sikere

Hírt adtunk már arról, hogy a Munkásör-zenekar szegedi fúvószenekara részt vett Siklóson a június 13-án rendezett Várfesztiválon, az ország fúvószenekarainak nagy seregszemléjén. A zenekar a fesztiválról tapasztalatokkal és élményekkel gazdagodott.

A Siklósi Várfesztivál és a Baranyai Vasárnapok keretében immár másodszor került megrendezésre. Az elmúlt évben még szerény keretek között folyt le ez a találkozón. Akkor még csak a dunántúli fúvószenekarok vettek részt a fesztiválon. Most azonban az ország szinte minden részéből összesen 21 zenekar jött össze. Ott volt, többi között a Honvédelmi Minisztérium Központi Fúvószenekara, a Belügyminisztérium Központi Zenekara, az Egyesített Tisztviselők Egyesülete, a Hódmezővásárhelyi, a kalocsai helyőrség zenekara. A rendezőbizottság a fesztivál eljártáiban határozta meg, mint ez a megnyitó beszédből is kitűnik, hogy a fúvószenekarok kulturált fejlődését elősegítse.

A verőfényes vasárnapon ünnepi díszitől a sok kíváncsival Siklósi vár környéke. A megnyitó ünnepség után térzenék a hivatásos honvédzenekarok

a modern fúvószenéi irányzatokat képviselő új műveket mutatták be, többek között Vujácsics Tihamér közismert Tenkes-egyvelegét. A délután folyamán a különféle zenekarok bemutatják önálló műsorukat. A szegedi munkásör-zenekar Verdi Nabucco című operájának nyitányát, Schubert katonaindulóját, Csereyeczki Budapest felszabadítása indulóját játszotta. A szakemberekből álló zsüri — a nem hivatásos zenekarok közül — a szegedi zenekar teljesítményét kiemelkedőnek minősítette és díjazta.

A fellépés alkalmával a zenekar tagjai tudásuk legjavát nyújtották. Kovács Attila először mutatkozott be karnagyként nagyközönség előtt és saját hangszereles műve — Schubert Katonainduló —, a zenekar műsorában —, a zsüri véleménye szerint —, kiemelkedett. Ezt a művet magyar fúvószenekar még nem mutatta be.

Felejthetetlen volt az esti záróünnepség, ahol összességében értékelték a résztvevő zenekarok teljesítményét és többek között átnyújtották a munkásör-zenekarnak is az elismerés jeleként a díszes serleget.

Dr. Tompa Gábor
zenekari tag

Új tankönyveket adnak ki

A Pedagógusok Szakszervezetének Központi Vezetősége kedden ülést tartott, amelyen részt vett Lugossy Jenő művelődésügyi miniszter-helyettes is. Miklósvári Sándor, a Művelődésügyi Minisztérium közoktatásügyi főosztályának helyettes vezetője beszámolt az általános iskolákban eddig bevezetett új tantervek tapasztalatairól és ismertette a további feladatokat.

Elmondta, hogy az általános iskola alsó négy osztályában, valamint a felső tagozaton az 5. osztályban

már minden tárgyat a reform-tanterv alapján tanítanak.

Dr. Benczély József, a közoktatási főosztály vezetője elmondta, hogy az 1965—66-os tanévben a gimnáziumok első osztályában a következő tantárgyak tantervei és az ezekhez készülő tankönyvek lépnek érvénybe: magyar nyelv, magyar irodalom, orosz nyelv, történelem, kémia és földrajz.

Az új tanterv gátat vet a lexikalizálásnak, a fizikai, kémiai képletek és levelezések túltengésének. (MTI)

„Beszéd- és értelemgyakorlat” az űrön át

Ki lehet-e dolgozni olyan rejtjelrendszert, amelynek elemeit pusztán hosszabb-rövidebb rádiójelek, illetve szűnőidők alkotják, de amelyek megírás és legkülönbözőbb tartalmak írhatók le, mégpedig jól kiolvashatóan? Erre a sok embert izgató kérdésre már évek óta keresi a választ a tudomány, hiszen csak így van remény arra, hogy előbb-utóbb eszmesebbé kezdődjék idegen egységeket esetleges értelemmel kövél. E kutatások eddigi eredményeit — amint dr. Kulín György, az Uránia Csillagvizsgáló igazgatója elmondta — már az első, szinte még a bemutatkozásra tartozó közlések tartalmazták „űrhieroglifái” is jól példázta.

Az természetesen fel kell tételeznünk, hogy űrbeli partnereink legalább olyan fejlettek szellemileg, mint mi. Ha tehát olyan rádiójele-csoportok érkeznének hozzánk, amelyekben a jelek száma pontosan a törzszámoknak megfelelően növekszik — tehát 1, 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19 stb. —, ebben biztosan felfedezik a számelméletet ismerő, tehát nyilvánvalóan értelmes lények jelentkezését. Ha utána tiszteivel küldjük a jeleket, különösen ha minden tizedik csoport után hosszabb szűnőidőt iktatunk közbe, tudni fogják, hogy mi a tizes számrendszerrel dolgozunk. És ezek után már a Ludlöffel szám, a 3,14 sugárzásával azt is „megtáviratozhatjuk”, hogy a geometria sem ismeretlen előttünk.

De küldhetünk ennél sokkal „izgalmasabb” rádiogramokat is. Például a 6—6 jelcsoportban a másik világ fizikusa bizonyára észreveszi a célzást arra, hogy csak a

szén atomjában található pontosan 6 proton és 6 neutron. Ebből pedig nemcsak azt olvashatja ki, hogy ismerjük az atomok világát, hanem azt is, hogy nálunk az élet a szénre épül. Ezt a közlést a másik világ vagy ugyanezzel a „névjeggyel”, vagy a 14—14 jelcsoport ismételtetésével viszonyozhatja. Az utóbbival ugyanis azt közzétehetné, hogy ott az élet alapja a szilícium, amely eddigi ismereteink szerint ilyen vonatkozásban egyetlen versenytársa a szénnek.

De ugyanezen a „nyelven” az 1—8—1 jelcsoporttal azt is „megírhatjuk”, hogy nálunk van víz, tehát H—O—H is. Az 1—1—1—1—1—1; majd 2—2 jelcsoport viszont azt az üzenetet hordozza: mi is tudjuk, hogy a magfúzió során négy hidrogénatomból egy héliumatom keletkezik. Máris sikerült tehát eldicsekednünk magfizikai ismereteinkkel.

Mind ezek az üzenetek még csupán az egész világegyetemben mindenütt egyformán érvényes matematika és fizika témakörében maradó beszélgetések első „mondatai” lennének. Jóval nehezebb megtalálni a módot a csak itt vagy csak ott ismert fogalmak „rejtjelzésére”. Természetesen ezen is török már a fejüket a tudósok, de talán nem is kell sokáig fáradniuk vele. Hiszen a fénysebességű lézersugarakra egyidejűleg lehet a képet és a hangot „ráültetni” és a kettőt együtt eljuttatni elvilág korlátlan távolságra. A lézer-televízióval tehát akár valami audiovizuális nyelv-úniformátum is rendezhetünk úrfpartnereink számára, ami után már földi nyelven is „elbeszélgethetünk” velük bármilyen témáról.

Meddig lesz még hullámvölgyben a Vasutas?

A Szegedi VSE labdarúgó-csapata tovább „gyengélkedik”. Végzetlenül a tizenhatodik helyen áll, pedig az idény kezdete előtt a szakvezetés szerény célokat tűzött ki: az egyik meglepésnek, ha az együttes a mezőny közepén végezne. A további sikerekre a Debreceni Honvéd és a Vasas

Izzó elleni biztató játék és győzelem, valamint az Egri Dózsa és a Kisterenyé elleni mérkőzések döntetlenjei után joggal számítottunk. De nem így történt. Az utóbbi időben idegenben nem sikerült pontot szerezni, itthon pedig csak döntetlenekkel kellett megelégedni. A helyzet hasonlít a tavalyihoz, amikor tizenhárom ponttal fordultak az őszi bajnokságba. A két utolsó tavaszi mérkőzésen még megszerezhetik az ehhez hiányzó pontokat, ha mind a kétszer nyernek. Amennyiben ez nem sikerülne, úgy a kieső-jelöltek közé kerülnek.

Legutóbb a Miskolci Bányász ellen szívesen, de eredménytelenül játszottak. A Vasutas támadócsapata még ma sem képes szervezett és keményen harcoló védelmek át-törésére, legalábbis az eddigiek ezt mutatják. A védelem és a fedezetorsó helyével-közel megállja a helyét, a csatársor azonban továbbra is bántatlan, széteső játékot nyújt és néha a helyzeteket is rendre elhamarkodja. A tizenhatodik felküz-

dik magukat, és ott mintha csődöt mondana az erőnlétük, az utolsó lépések erőtlenekek és semmi sem sikerül. Úgy véljük, ha Kalmár és Vörös lenne a két szélső, eredményesebb játékot nyújtanának.

Vasárnap Szegeden a Szolnoki MTE jóképességű csapatával mérkőzött a vasutasok. A vendégek technikák és jól megalapozottak, kezdettől fogva az élcsoporthoz tartoztak helyet. Tavaly az egymás elleni találkozón ott döntetlen volt az eredmény, míg itthon a szolnokiak szereztek meg a győzelmet. Az idény utolsó fordulójában a Martfői MSE lesz az SZVSE ellenfele idegenben. A martfűiek az utolsó előtti helyen, közvetlenül a Vasutas mögött állnak, tehát nekik is nagyon kell a pont.

Bizunk benne, hogy a két mérkőzés kínálta lehetőségeket a vasutasok igyekeznek helyes taktikával és jó játékkal a maguk javára kihasználni.

Solti Mihály

SPORT

Sokoldalú versenyző

Most rendezték meg az I/B osztályú atlétikai csapatbajnokság második fordulóját, és ezen Gelei Éva megint bebizonyíthatja sokoldalúságát. Mivel a szegedi csapat az érettségi vizsgák és az egyéni vizsgák (no, és egy-két leány túlzott kényelmekedése miatt) hiányosan utazott fel Budapestre, Gelei Évának négy számban kellett indulnia. Szombaton a távolugrásban győzött, vasárnap a magasugrást is megnyerte, de csak 152 cm-ig ugorhatott, mert kezdődött a 80 méteres gátfutás, amelybe szintén bevezették. Végül a 4x100 méteres váltóban is szerepelt. A fiatal atlétanő ezzel ismét bebizonyította, hogy tehetséges versenyző, mert két számban megnyert. Emellett szorgalma és lelkesedése is példamutató lehet a többiek számára.

A legfrissebb eredmények

Tegnap megyei női kézilabda-mérkőzés volt az új-szegedi Kistadionban:

Szegedi Vörös Meteor—Szegedi Kábelgyár 5:0 (1:0). Vezetett: Salánki. A Meteorban cserejátékosok is szerepeltek, a gyári csapat csak hat emberrel állt ki, mégis a második félidő közepéig 1:0 volt az eredmény. A győztes csapat csak az utolsó tíz percben játszott jól. Goldobó; Holeczka 2. Farkas, Tácsi, Csizmadia. A Kábelgyár vezetői a mérkőzés után kijelentették,

hogy óvnak, mert szerintük a Vörös Meteorban a megengedett kilenc mezőnyjátékos helyett tíz szerepelt. Labdarúgó-mérkőzések eredményei:

Szegedi VSE II.—Szegedi Textilművek 6:2 (4:1). Megyei bajnoki. Textiles-pálya. Szegedi Spartacus—Szegedi Ruhagyár 3:1 (1:0). Ifjúsági bajnoki. Hunyadi tér.

Móravárosi Kinizsi—Alsóvárosi MÁV 3:1 (0:1). Ifjúsági bajnoki. Cserepes sor. Az elmaradt mérkőzés lejátszásával, az újabb győzelemmel a Kinizsi ifjúsági csapata már tavaszi elsőnek tekinthető.

S-O-R-O-K-B-A-N

Ma a szegedi labdarúgó-edzők csapata az Ecsetygyár együttesével játszik barátságos mérkőzést a Hunyadi téri pályán délután 6 órai kezdettel. Az edzőknél több régi, ismert szegedi futballista is szerepel.

Bukovi Márton, az egykori sokszoros válogatott labdarúgó, a kiváló edző, a közelmúltban Görögországba utazott. A magyar szakember az Olimpiaiok együttesének lesz a szaktanácsadója, s a vele utazott Lantos Mihály pedig az edzője.

Holnap, szombaton csak egy labdarúgó-mérkőzés lesz Szegeden: az UTC NB III-as csapata a táblázat első helyén álló Kiskunfélegyházi Vasassal mérje össze tudását az UTC-pályán, délután fél 6 órai kezdettel.

Megírtuk már, hogy vasárnap Szőregen a szegedi járási labdarúgó-válogatott a makói járási válogatottal játszik. Most már eldőlt a kezdési időpont is: a találkozót a szőregi sportpályán délután fél 4 órakor kezdik. Előtte a két járás ifjúsági válogatottja mérkőzik egymással.

Tíz kiállítás

A megyei labdarúgó-szövetségben a héten sok felegyelmű ügyet tárgyaltak. Az NB III-ban nem volt kiállítás, de a megyében annál több: tíz játékos állt a bizottság elé. Fábián Ferenc és Péter Zoltán (mindkettő Dorozsma) és Markó János (Móravárosi Kinizsi) két-két soron következő mérkőzésen nem szerepelhet. A H. Honvéd—Textilművek találkozóban a szegedi csapatból három játékost állítottak ki. Közülük Varga Mihály egy hete, Laki Mihály pedig két hete eltiltást kapott, Csányi Mihály játékjogát felfüggesztették. A Tápéból kiállított Molnár István és Török Pál szigorú dorgálást kapott,

Harc a banditákkal

A cím után ítéelve idegfelező kalandra, véres veredésekre számít a néző. Kalandban valóban nincs hiány. Az érdekesen megkomponált film azonban nemcsak a feldolgozott történetet fogalmazza meg világos képekben, hanem népmesei hangulatával a hegyekben élő nép különös törtévényeit is a szemlélő elé tárja. Ezzel a Georgij Tuskan regényéből készült film a népi hős életútját, magára eszmélését, felemelkedését követi nyomon meszerző történet formálásában.

Az írástudatlan fiatal vadász, Dzsura a hegycsúcsok közül indul el, hogy leszámoljon Tagájjal és társaival, akik elrabolták Zejnabot, szerelmét. Így ismerkedik meg az ellenforradalmi banditák ellen harcoló vöröskatonákkal és ebben a harcban hősiességről, bátorságról, furfangról ad példát. A hegyek közé visszatérő Dzsurát, az új rend védelmezőjét azután faluja Min Arhar gyilkosoktól megszabadított népe várja. És természetesen a szépséges Zejnab. Különös világ az, ahonnan Dzsura elindul. Az emberek még a hegy szellemét idézik és a repülőgépet vámadárnak hívják. Az évszázados elmaradottság, babonák világa ez, de ahová mégis behatol az új, az emberi munka szelleme.

Igazságait pedig egyértelműen mondja ki a film.

A főszerepet játszó Mammet Aszanbajev végig egyen-

Új filmek

letesen oldja meg feladatát, Bergunker rendezése pedig mérték tartó.

P. Z.

A csillagok alatt

El Barcelónában egy munkáscsalád, a csillagok alatt — vagy a csillagok körül, ahogy az eredeti spanyol cím mondja —, az ő egy napjukat meséli el a film. Mit mondjunk róla? Ki ne emlékezne a neorealizmus fénykorára, az első neorealista olasz filmekre, azok sikerére? A neorealizmus kezdetén még volt történet, az emberek, a milieu és a cselekmények olykor aprókezes realitás ábrázolása ezeknél a filmeknél eszköz volt a társadalmi mondanivaló hiteles kifejezésére. Később kezdett tűnőni a kóritás a hűsön — a milieu realizmának részletezése nagyobb teret igényelt és fontosabbá vált a filmben a cselekménnyel és a benne rejlő gondolatoknál.

A csillagok alatt — mi mást mondhatnánk rá? — kései neorealizmus; annyira kései, hogy itt már a háztetőn élő család környezetének, a családtagok szokásainak, a viszonyoknak a részletezése a fontosabb; itt már tulajdonképpen nincs történet, legfeljebb történetek

vannak, különösebb történet nélkül. Mert mit is nevezhetünk történetnek? Az életben történés a gyermek születése, az első szerelem, egy lelki probléma esetleges megoldása. Az irodalomban és a filmben azonban mindez csak akkor történés, ha kifejez valami mást is, valami gondolatot az emberi kapcsolatok változásán keresztül, társadalmi konfliktusokat bogyoz, vagy a mai ember belső problémáit vizsgálja. Nos itt nem ez történik, noha ilyen igény is jelentkezik a filmben. A távolban felvilágos a gyarmati háború emléke — de csak mint homályos lelki probléma. Egyébként az operatőr jobban érdekli a már naturalista szereplők — különösen az anyát és az apát alakító Milagro Leal, illetve Jorge Rigaud — hiteles megjátásának. Ez szórakoztat — de végeredményben nem kapunk mást, mint egy kis neorealizmust, spanyol milieuban.

N. F.

HÁROM JÓMADÁR

Két év és héthónapi börtönbüntetéséből 9 hónappal hamarabb feltételesen szabadlábra engedték Biltsik László 22 éves, Szeged, Kossuth utca 25. szám alatti lakost. A börtönkapun javulási szándékkal lépett ki, másnap azonban felkereste Nagy Zoltán börtöntársa öccsét, Nagy Ferenc, Hámán Kató utca 18. szám alatti lakost. Üzenetet vitt, s ez rövid pár óra múlva baráttá avatta őket. Nagy Ferenc együtt lakott Kálló László 23 éves, foglalkozás nélküli, büntetett előéletű fiatalemberrel. Kálló és Biltsik viszont már korábban ismerték egymást, és most csak fel kellett melegíteni a barátságot. Este Biltsik és Nagy Ferenc együtt sétáltak a városban, éjszaka pedig megálltak a Lenin körúton az Alföldi Ruházati Bolt kirakatánál.

Hasi, Bill, Recele

Amikor letartóztatták őket, az ágyban fekvő éppen a Büntetőtörvénykönyvet tanulmányozták. A kis könyv ott volt leginkább elhasználódva, ahol a könnyű- és súlyos testisértést definiálják. Mintha valamire készültek volna, csak meglepték őket. Nem jól tanulmányozták azonban a BTK-t, mert a számfázisból kifelejtették, hogy Biltsik és Kálló büntetett előéletű súlyosbabban esik latba az újabb büncselekmények mérlegelésénél. Nagy Ferenc is elszámította magát, mivel tudott arról, hogy két társát korábban már büntették.

Feltört kirakatok

— Nyomjuk fel! — mondta Nagy Ferenc a kirakatra mutatva társának. Biltsik húzódozott a kirakat feltörésétől, hiszen még nagyon az orrában érezte a börtön levegőjét.

— Ne félj, míg engem látsz! — biztatta az újdonsült barát. Biltsik figyelte, társa pedig „munkához” látott. Az ácskapocs feltört kirakatból elvittek két borkabátot és egy lödönt, közel 5 ezer forint értékben. Aztán megugrottak Budapestre, hogy a „szajrét” értékesítsék. Amíg a pénzből tartott, mulattak, élték világukat. Napi vendégek voltak az Anna, a Fény és a Jereván éjjeli mulatókban. Mikor a pénz elfogyott, Nagy Ferenc visszajött Szegedre, Biltsik pedig Budapesten lakó anyjánál maradt.

Most a két régi barát, Kálló László és Nagy Ferenc társult újabb akcióra. Ekkor feszítették ki a Kársz utca sarkán levő ajándékbolt kirakatát, ahonnan elvittek 17 karórát és egy ezüst karkó-

tót, mintegy 12 ezer forint értékben. Ismét Budapestre utaztak. Biltsiket a löverésnyilván találták meg, majd vásárlókat kerestek az órákra. Ugyanúgy jártak a mulatókat, mint az előző „kiruccanások”. Kálló löverésnyezet is, s még szerencsése is volt. Egy 20 forintos tikkettel 700 forintot nyert. Rövid időn belül ennek a pénznek is a nyakára hágtak és Nagy, valamint Kálló visszatért Szegedre, hogy ott folytassák, ahol abbahagyták.

A három jómadár ismert volt az alvilágban. Nem is szólították őket másképp, csak becenevükön. Nagyt „Hasi”-nak, Biltsiket „Bill”-nek, Kállót pedig „Recele”-nek hívták. Biltsik két társánál jóval elegánsabb, arcvonásai is megnyerőbbek. Afféle rendes ember benyomását kelti. Nagy Ferenc és Kálló László viszont kevesebbet adtak magukra. Züllött életmódjuk testileg, lelkileg, s ruházódásukban is leégette őket. Kihallgatásukkor mindhárom cinikusan viselkedtek, s nevetgéltek, mintha viccet meséltek volna nekik. Egyáltalán nem érezték tettük súlyát. Amikor a nyomozó-tiszt szüleit emlegette előttük, csak vállrándítás volt a válasz. Egyedül Biltsik sirta el magát, amikor eszébe jutottak Budapesten élő édesanyját.

— Mondják meg neki, bocssáson meg, ne haragudjon rám, nem akartam ismét megbántani.

Nem dolgozik

Szegeden élő apjáról viszont gyűlölettel beszélt, öt hibáztatja eddigi életéért. Nincs peteg igaza, hiszen az apja állandóan munkára ösztönözte, mint ahogy Nagy Ferencet is a szülei. Csak hogy Nagy Ferencet szülei már korábban elzavarták otthonról,

csavargó, züllött életmódjából. Ismét Budapestre utaztak. Biltsiket a löverésnyilván találták meg, majd vásárlókat kerestek az órákra. Ugyanúgy jártak a mulatókat, mint az előző „kiruccanások”. Kálló löverésnyezet is, s még szerencsése is volt. Egy 20 forintos tikkettel 700 forintot nyert. Rövid időn belül ennek a pénznek is a nyakára hágtak és Nagy, valamint Kálló visszatért Szegedre, hogy ott folytassák, ahol abbahagyták.

A törvény szigorával

Amíg odahaz laktak, nem tudtak nekik parancsolni a szülei. Valahol valamiért mindhárom fiatalember családi élete felborult egyszer. Mindegyikük szülei elváltak, illetve újra nőültek, anyjuk ismét férjhez ment. A gyerekekkel való törődés valahol a megváltozott családi körülményekben szenvedett először csorbát, amely mindegyre mélyült.

Senki sem születték rossznak, csak a körülményei adnak erre lehetőséget. A szülők akarata, hogy javító szándékkal közbelépjenek fiaik útjának megváltoztatásában, most már késő. Ezt a szerepet most a törvény veszi át. A megérdemelt büntetés talán még észhez térítheti a három fiatalembert.

E. F.

DÉL-MAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei és Szegedi városi bizottsága és a tanács lapja. Megjelenik hetfény kétszeresével minden nap. Szerkesztő: dr. Lőkös Zoltán. Főszerkesztő: dr. Lőkös Zoltán. Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 35-35, 30-02. Éjszakai telefon: 23-06. Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Kovács László. Kiadóhivatal: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 35-00 31-16. (Beküldött kéziratok nem örvönnek meg és nem adunk vissza.) A lapot nyomtatja a Szegedi Nyomda Vállalat. Szeged, Kársz u. 9. INDEX 25 053. Terjesztik a Csongrád megyei postahivatalok. Előfizetési díj egy hónapra 12 Ft. Elfizethető bármely postahivatalnál és kézbesítőnél.